

El president opta per conhortar els anticatalanistes alhora que tem que UPyD no resti vots al PP en les pròximes eleccions.

El govern de José Ramón Bauzá imposa el trilingüisme a partir del pròxim curs davant les protestes de tothom.

Trilingüisme a Balears

El passat 19 d'abril el Consell de Govern de les Illes Balears aprovà el decret anomenat de tractament integrat de llengües, més conegut com el de trilingüisme, el qual es començarà a imposar a l'ensenyament no universitari a partir del mes de setembre vinent. L'entrada en vigor d'aquesta norma comportarà la derogació del decret anomenat de mínims, que des de l'any 1997 obliga que les escoles imparteixin l'ensenyament almenys en un 50% de les matèries en català. Per un altre costat, suposa la liquidació de

la immersió lingüística en la llengua pròpia, almenys teòricament.

El decret. En teoria, seguint el que diu aquest decret, a partir del pròxim curs escolar tots els centres educatius de les Illes –privats, públics i concertats– no universitaris hauran de començar a introduir l'anglès com a llengua vehicular. I, a més, hauran d'assegurar que el castellà també ho és, llengua vehicular, en graus diferents segons el nivell educatiu, però com a aspiració de futur es posa l'equilibri entre els tres idiomes.

El decret blinda que s'hagin de fer des de tot d'una les classes d'algunes assignatures obligatòries –matemàtiques, ciències socials...– en els dos idiomes oficials de la comunitat, tant en català com en castellà. És una entrada de fet de l'espanyol com a llengua també *pròpia* de l'ensenyament, tal com ha dit reiteradament que faria el conseller d'Educació, Rafel Bosch, el qual ho justifica en la famosa sentència del Tribunal Constitucional amb relació a la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, i altres sentències més recents del Suprem i d'altres instàncies judicials. Igualment, el tercer idioma vehicular, que preferentment serà l'anglès, s'haurà d'anar introduint progressivament en els usos docents. Respecte a les veus que han mostrat el seu escepticisme amb relació a la

capacitació de prou nombre de docents en anglès, el conseller Bosch va dir en conferència de premsa que “estan en procés de formació (en aquest idioma) 1.315 professors i se n’incorporaran 100 més [ja formats] als centres”. Tot i així, en ambients docents consultats per aquest setmanari l’escepticisme continua essent la norma. De fet, el decret sembla que dóna la raó als qui no es creuen que es pugui capacitar tants docents en relativament pocs anys, ja que preveu que en les “àrees [assignatures] no lingüístiques” en què l’anglès no pugui ser posat en pràctica com a llengua vehicular, perquè el centre no disposi de professionals capacitats, aleshores aquestes matèries hauran de ser impartides en català i castellà “de forma equilibrada”.

Per una altra banda, també és important ressenyar que el decret finalment aprovat elimina la consulta vinculant als pares amb relació a la llengua vehicular que els seus fills han d’usar a l’escola. Aquesta era la intenció inicial del govern, que els pares triessin, tal com anuncià ja fa mesos i de la qual cosa aquest setmanari ha informat en diverses ocasions. Tanmateix, en el temps transcorregut des del primer anunci del conseller Bosch s’ha produït alguna cosa que l’ha fet canviar de parer, que és la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Galícia contra el govern de Feijóo. En síntesi, el que diu és que la responsabilitat d’organitzar l’educació és del govern autonòmic i que, per tant, no pot negligir-la i passar als pares la responsabilitat de triar l’idioma en què estudien els seus fills, tal com pretenia. Aquest setmanari informà sobre el particular just després que es fes pública aquesta sentència i analitzà que, malgrat que el govern balear no es mostrava preocupat, tard o d’hora s’hi hauria de mostrar, perquè era un cas idèntic al que pretenia imposar l’executiu de Bauzá a les Illes. Passats els mesos, en efecte, el decret aprovat ara pel govern balear elimina la consulta vinculant als pares. Continua havent-hi consulta, però serà “no vinculant”.

Aquesta consulta es preveu en el cas que un centre vulgui una distribució d’hores entre les llengües vehiculars diferent de la que estableix el decret. Per a assolir aquest canvi caldrà, a més de la vinculant consulta als pares, el

vot favorable de dues terceres parts del consell escolar. Fins ara cada escola tenia el seu propi projecte lingüístic de centre. Per tant, a partir de setembre sembla, d’entrada, que es priva d’aquesta autonomia i tots els centres s’hauran d’acomodar al decret.

L’excepció. L’eliminació de la consulta vinculant als pares i el manteniment en el decret de l’excepció referida –que dos terços del consell escolar de cada centre puguin a la pràctica mantenir un projecte lingüístic diferent del que l’administració diu– ha fet que el partit UPyD hagi mostrat el seu convenciment que el govern està prenent el pèl. Segons Julián Ruiz-Bravo, responsable d’Educació del partit esmentat, “el decret aposta per la presència de tres llengües com a vehiculars en condicions d’igualtat, però per una altra banda obri conscientment una via que permetrà als consells escolars

escamotejar l’esperit del decret i tornar a caure [a tot el sistema educatiu] en una nova quasi immersió lingüística” en català.

Aquesta anàlisi que fa UPyD ha alertat l’anticatalanisme illenc. Significativament, el diari *El Mundo-El Día de Baleares*, portaestendard d’aquest àmbit ideològic, ja es queixava amargament per si s’estava davant d’una nova operació de maquillatge del govern. El grup ultra Círculo Balear, que havia saludat el decret inicialment amb mostres d’entusiasme, va decidir, davant de l’informe d’UPyD, estudiar-lo amb més profunditat i no fer més comentaris. Tot i així, el seu president, Jorge Campos, declarava a *La Gaceta* –diari madrileny d’ultradreta– que no cal confiar en el conseller Bosch perquè “és un catalanista, per a ell tot és català i tots pertanyem a la cultura catalana”, si bé confiava que el president Bauzá al final “faci complir” l’esperit del decret.

La pressió anticatalanista

El decret de tractament integrat de llengües és un altre exemple de com el govern de Bauzá intenta conhortar l’anticatalanisme –representat per Círculo Balear, *El Mundo-El Día de Baleares* i UPyD– però sense acabar d’aconseguir-ho. Les crítiques al decret del partit polític i del diari esmentats donen el to de la desconfiança que aixeca aquesta última iniciativa lingüística. Tal com aquest setmanari analitzava la setmana passada, no és sinó una mostra més de l’estranya política que du a terme l’executiu del PP. Per una banda, llança aquest tipus d’iniciatives anticatalanistes, tant per apaivagar el sector d’aquest àmbit que és dins del PP com els altres citats, però alhora deixa esclertes –com és el cas que denuncia UPyD en el decret, amb relació a l’elecció per part dels centres de les llengües vehiculars– perquè l’objectiu que diu que persegueix es pugui no assolir, o si més no, no del tot. Sembla esquizofrènic, però és així. I que aixeca fortes crítiques de “covardia” i de larvat “catalanisme” entre els anticatalanistes.

On sí que no n’hi ha, d’esquizofrènia, és en l’aposta política de Bauzá. Està obsessionat a tancar el flanc polític anticatalanista amb vista a les eleccions de 2015. Aquest és l’objectiu estratègic, i tot el que fa amb relació a la llengua podria ser interpretat com a meres tàctiques. És ver que ell comparteix l’anticatalanisme; això no obstant, la seva principal preocupació és aquesta altra: està convençut que si no fa aquest tipus de política lingüística, UPyD, que fins ara ha xuclat vots de bases del PSOE, podria començar a imantar sufragis del PP. És aquesta por de Bauzá la que explicaria la possibilitat –que a Palma s’ha arribat a publicar com a cosa certa i segura– d’una crisi de govern a la qual el president sacrificaria Rafel Bosch –que tot l’anticatalanisme citat acusa de ser un catalanista amagat– per posar al capdavant de la Conselleria d’Educació algú de perfil més políticament entregat a les tesis més favorables a la castellanització oberta sense complexos.

Els d'UPyD estan convençuts, tanmateix, que l'executiu no té intenció de fer complir cap esperit del decret. Segons el partit anticatalanista, "el que ha fet el govern és introduir (...) una via alternativa [a la intenció genèrica que diu perseguir] que permetrà als centres aprovar un projecte lingüístic diferent, amb l'única limitació que en cada un dels idiomes vehiculars s'imparteixi almenys una matèria; com que no s'especifica que aquesta matèria sigui troncal, aleshores pot ocórrer que el castellà i l'anglès quedin reduïts a llengües vehiculars de qualsevol [assignatura] optativa amb pocs alumnes". En resum, UPyD assegura que "la conselleria ha dissenyat conscientment aquesta via d'escapament que ens temem que es convertirà en general".

Atac al català. El decret aprovat ha rebut la crítica absoluta dels partits opositors al PP. El PSOE valorà que la intenció del govern és "enganyar els pares, la comunitat educativa i tota la població" perquè, al seu parer, "vol fer creure als pares que els fills sabran anglès, tot i que en realitat el que passarà serà que en sabran manco de les tres llengües". La coalició Més anà més enllà i titllà Bauzà de ser "l'enemic número 1 de la llengua catalana" a les Illes. Segons els econacionalistes, el president "dinamita el consens lingüístic" amb mesures com aquest decret.

Els sindicats majoritaris en l'ensenyament -STEI, CCOO i UGT- també han pres una posició clarament crítica envers el decret. El sindicat comunista exemplificava el malestar d'aquest i de molts altres àmbits quan exigia al govern que "deixi lliure d'imposicions ideològiques" l'ensenyament.

Menció a banda mereix la reacció que estan canalitzant l'STEI i l'Assemblea de Mestres i Professors en Català. Les dues entitats han recollit durant l'últim mes signatures contra el decret en els centres educatius de les Illes. Fins la setmana passada en tenien unes tres mil. A més, també un centenar de centres, com a tals, s'afegien a la crítica i demanaven "la retirada del decret". L'STEI recordava que "el 87% dels pares i mares avalen el model lingüístic actual que permet, a tots els alumnes, conèixer les dues llengües oficials". La recollida

Malgrat que l'anticatalanisme aplaudi el decret de Bosch, en primera instància, pressiona Bauzà perquè el destitueixi.

de signatures prosseguirà durant les setmanes vinents i seran afegides a la protesta per escrit que les dues organitzacions entraren al registre de la Conselleria d'Educació.

Per la seva banda, l'Obra Cultural Balear (OCB) considera que el decret és "la demostració de la irresponsabilitat" del Govern del PP, a qui acusa de "temerari" i de cercar, al capdavall, "el caos i degradar encara més l'ense-

nyament de les Illes Balears, ja molt malmenat per les retallades de personal docent i de material, per l'eliminació dels programes de suport i pels impagaments als centres escolars des de la mateixa administració pública". Sobre el fons de la norma, l'entitat assegura que "la finalitat real del decret és reduir el nombre d'hores en català a la mínima expressió, i liquidar un model, definit pel decret de mínims, que havia estat un èxit, tant pels seus resultats com pel consens que havia generat dins de la comunitat educativa". Titlla el govern de Bauzà de ser "el principal enemic" del català a les Illes ja que "mostra la seva voluntat de reduir l'idioma propi a un residu folklòric".

El decret aprovat ha rebut la crítica absoluta de tots els partits opositors al PP

Miquel Payeras